

Raadsnota

Raadsvergadering de dato 12 juli 2021
Onderwerp: Kadernota 2021

Aan de gemeenteraad,

1. Doel, Samenvatting en Advies van het raadsvoorstel

De kadernota is een belangrijk instrument waarmee invulling wordt gegeven aan de kaderstellende rol van de gemeenteraad. Met de kadernota verstrekt het college aan de raad inzicht in het lopende begrotingsjaar en geeft de raad aan het college richting aan het opstellen van de begroting voor het volgende begrotingsjaar.

Het jaar 2021 is het tweede jaar waarin de wereld, ons land en zeker ook onze gemeente wordt beïnvloed door de Covid-19 pandemie. Evenals vorig jaar worden onze gemeentelijke financiën door de gevolgen van corona geraakt. Meer nog heeft de pandemie gevolgen voor onze lokale ondernemers, verenigingen, instellingen en daarmee voor onze inwoners. In deze kadernota zijn voorstellen opgenomen, in lijn met de eerdere voorstellen uit 2020, om de financiële gevolgen van Covid-19 voor onze inwoners te beperken.

In deze kadernota 2021 doet het college enkele voorstellen aan uw raad om het bestaande begrotingskader bij te stellen. De voorstellen zijn gerangschikt via de indeling van de programma-begroting. De kadernota is daarbij de opmaat naar de begroting voor 2022 en de meerjarenraming voor 2023, 2024 en 2025.

Onze gemeentelijke financiën worden sterk beïnvloed door de landelijke besluitvorming over de financiële positie van gemeenten. In deze kadernota worden enkele actuele ontwikkelingen rondom het gemeentefonds geschetst. Over de financiële resultaten uit de meicirculaire wordt uw raad met een separate notitie geïnformeerd.

2. Situatie / Aanleiding / Probleem

De behandeling van de kadernota in de raadsvergadering van juli is een jaarlijks terugkerend moment in de planning & control cyclus van onze gemeente. Het formele kader hiervoor is vastgelegd in de financiële verordening, zoals toegelicht in het volgende hoofdstuk.

3. Relatie met bestaand beleid

De grondslag voor de kadernota 2021 ligt vast in de financiële verordening 2021. In deze verordening is, met betrekking tot de kadernota, het volgende vastgelegd:

- Art. 4 lid 1: Het college biedt de raad elk jaar een kadernota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming.
- Art 6 lid 1: Het college informeert en adviseert de raad door middel van de kadernota (en najaarsnota) over de begroting van het lopende begrotingsjaar.

- Art 6 lid 2: In de kadernota (en najaarsnota) worden noemenswaardige afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en de lasten van programma's en investeringskredieten toegelicht en er worden voorstellen gedaan voor (eventuele) beleidstoevoegingen.

Samengevat geeft de kadernota inzicht in het lopende begrotingsjaar en richting aan het opstellen van de begroting voor het volgende begrotingsjaar.

De bestaande financiële beleidskaders bestaan uit de eerder vastgestelde programmabegrotingen en door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen, de kadernota's van de voorgaande begrotingsjaren en de financiële verordening. Een specifiek aandachtspunt uit dit beleidskader betreft de invulling van de taakstelling (ofwel het oplossen van de verwachte financiële tekorten) op het sociaal domein. Hier wordt in het volgende hoofdstuk nader op ingegaan.

4. Gewenst beleid en mogelijke opties

De beleidsvoorstellen uit de kadernota zijn gerangschikt op basis van de volgende indeling:

- 4.1 Voorstellen en financiële gevolgen Covid-19
- 4.2 Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving
- 4.3 Programma Toerisme en Economie
- 4.4 Programma Sociaal Domein
- 4.5 Programma Ruimtelijk Domein
- 4.6 Programma Algemene Taakvelden
- 4.7 Financiële samenvatting

4.1 Voorstellen en financiële gevolgen Covid-19

4.1.1 Algemene financiële ontwikkelingen Covid-19 in 2021

De programmabegroting 2021 is opgesteld op basis van het scenario dat de gevolgen van Covid-19 in 2021 incidenteel doorwerken op onze gemeentelijke financiële huishouding, waarbij de financiële situatie zich in 2022 herstelt naar het oude niveau en er dus geen sprake is van een structureel effect op onze gemeentelijke financiën. Gelet op de recente ontwikkelingen, waarbij de verwachting is dat in september 2021 het grootste deel van de bevolking is gevaccineerd, achten wij dit nog altijd een realistisch scenario.

De incidentele financiële gevolgen in 2021 leiden tot een aantal concrete voorstellen in deze kadernota, die hieronder staan uitgewerkt. Voor de dekking van deze voorstellen wordt voorgesteld om het positieve resultaat van de jaarverantwoording over 2020 te storten in de bestemmingsreserve financiële gevolgen Corona (Covid-19). Dit voorstel is overigens geen onderdeel van de besluitvorming over deze kadernota, maar onderdeel van de jaarverantwoording over 2020 (die als apart agendapunt in de raadsvergadering van 12 juli 2021 wordt behandeld).

De reserve Covid-19 heeft in de concept jaarverantwoording per 31 december 2020 een saldo van € 714.718 en zou met de toevoeging van het voordelig resultaat over 2020 uitkomen op een saldo van € 1.765.225. Wij stellen voor om deze bestemmingsreserve in 2021 nog in stand te houden om de incidentele financiële gevolgen van Covid-19 op te vangen. In 2022 kan de bestemmingsreserve eventueel weer komen te vervallen, afhankelijk van de situatie op dat moment.

De rijksoverheid heeft aan het begin van de pandemie toegezegd dat gemeenten volledig worden gecompenseerd voor de financiële gevolgen van Covid-19. In het najaar van 2021 verwachten wij duidelijkheid over de afrekening over het jaar 2020. De afrekening over het jaar 2021 zal naar verwachting niet eerder plaats vinden dan in het najaar van 2022.

4.1.2 Concrete voorstellen financiële maatregelen Covid-19 in 2021

In 2020 hebben de gemeenteraad en het college gezamenlijk besloten tot een aantal maatregelen om de financiële gevolgen van Covid-19 voor onze ondernemers, instellingen en verenigingen en daarmee voor onze inwoners te verzachten.

Deels zijn dit maatregelen waartoe op landelijk niveau is besloten en waarvoor wij als gemeente de uitvoerder zijn en deels zijn dit (aanvullende) maatregelen die wij als gemeente zelf hebben genomen. Voor de maatregelen waarvoor wij slechts uitvoerder zijn stellen wij voor om het college te mandateren om uitvoering te geven aan de opdrachten van de rijksoverheid (met de middelen die daarvoor door de rijksoverheid beschikbaar zijn gesteld).

Aanvullend daarop doen wij de volgende voorstellen:

- De precariobelasting in 2021 niet op te leggen over de periode van 1 januari 2021 t/m 30 juni 2021 en voor de eventuele tijdelijke uitbreiding van de terrassen (in afwijking op de verleende vergunning) geen aanvullende precario te heffen en de kosten van deze maatregel (circa € 180.000) te dekken door een onttrekking uit de reserve Covid-19;
- In 2021 niet over te gaan tot de heffing van reclamebelasting en de kosten ad € 120.000 te onttrekken uit de reserve Covid-19;
- De huurnota's van verhuur van gemeentelijke eigendommen aan verenigingen en maatschappelijke instellingen kwijt te schelden voor een periode van 6 maanden, te weten voor de huur over de periode 1 januari 2021 t/m 30 juni 2020 en de kosten van circa € 35.000 te onttrekken uit de reserve Covid-19.

Het voorstel voor de huurvermindering is in lijn met de aanvullende maatregelen waartoe het college heeft besloten in november 2020, zoals toegelicht in het raadsinformatiebulletin 2020 nr. 83.

Enkele maatregelen die we in 2020 wel hebben genomen zijn voor 2021 niet opgenomen als voorstel. Dit betreft de huurvermindering voor commerciële huurders alsmede maatregelen voor de BIZ-Valkenburg. Als alternatieve maatregel zou uw raad kunnen besluiten om ook deze onderdelen in 2021 toe te passen. Dit is nu niet opgenomen in de voorgestelde beslispunten.

Een voorstel m.b.t. de kerstmarkt in de gemeentegrot in relatie tot de Covid-19 reserve staat hieronder opgenomen, als onderdeel van het programma Toerisme en Economie.

4.2 Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

4.2.1 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De beoogde datum van inwerkingtreding van de wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is 1 januari 2022. Deze wet is met name bedoeld om de positie van de consument te verbeteren. De

regels voor aannemers worden behoorlijk aangescherpt en er vindt een stelselwijziging plaats. De stelselwijziging houdt in dat een deel van de bouwtechnische toets en controle niet meer door de gemeente wordt uitgevoerd maar door een kwaliteitsborger (een onafhankelijk 'erkend' bedrijf). In eerste instantie geldt de verplichting om een kwaliteitsborger in te schakelen alleen voor minder risicovolle bouwwerken zoals grondgebonden woningen, kleine bedrijfsgebouwen en voetgangersbruggetjes.

Doordat een deel van de werkzaamheden bij de bouwvergunningverlening voor de gemeente vervalt, is de algemene verwachting dat de gemeente minder leges zal heffen. De eventuele gevolgen voor de legesverordening worden meegenomen in de voorbereiding van de legesverordening 2022. De gemeente ontvangt voor de start van de bouwwerkzaamheden een melding en bij oplevering van de gebouwen een opleverdossier waaruit nieuwe werkzaamheden ontstaan. Daarnaast behoudt de gemeente de handhavingstaken die door het strengere toezicht waarschijnlijk zullen toenemen. Voor al deze werkzaamheden mogen echter geen leges worden geheven. Momenteel worden in het land proefprojecten georganiseerd waaruit voldoende inzicht moet ontstaan wat de daadwerkelijke gevolgen zijn van deze nieuwe wet. Het draaien van voldoende proefprojecten is één van de voorwaarden om de wet in werking te laten treden.

De VNG heeft met de minister van BZK afspraken gemaakt in een akkoord over de Wkb, waarbij tevens is afgesproken dat er nog een onderzoek volgt op basis van artikel 2 van de Financiële verhoudingswet. Dit zou er in principe toe moeten leiden dat de invoering van de Wkb voor ons als gemeente budgettair neutraal verloopt. Uiteraard zullen wij dit blijven monitoren.

4.2.2. Kostenverhogingen programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving

De gemeente heeft de regie op het gebied van lokale veiligheid. Voor de invulling hiervan is het integraal veiligheidsplan opgesteld. Binnen het programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving zijn slechts beperkte middelen beschikbaar voor de uitvoering van het Integraal Veiligheidsplan (IVP). Om beter uitvoering te kunnen geven aan het IVP stellen wij voor om het beschikbare budget structureel te verhogen met een bedrag van € 25.000.

Preventieve maatregelen op het gebied van veiligheid zijn bijvoorbeeld het plaatsen van afzettingen, de kosten van huisuitzettingen, campagnes, flyers en informatieborden en de kosten van de week van de veiligheid. Deze maatregelen zijn wel onderdeel van de structurele kosten binnen het programma, maar zijn nu niet opgenomen in de budgetten. Wij stellen voor om hier een structureel budget voor op te nemen van € 10.000.

Ten slotte is het budget voor inhuur van derden binnen het programma van € 4.100 ontoereikend. Denk hierbij aan de kosten van personeel tijdens acties van het flexteam (zoals slotenmakers), afzettingen in het centrum (VR of beveiligers) of onderzoeken bij calamiteiten. Wij stellen voor om dit budget structureel te verhogen tot het bedrag van € 10.000 (en dus op te hogen met € 5.900).

Aangezien de dekking voor deze voorstellen niet gevonden kan worden binnen het programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving stellen wij voor om deze structurele kosten van € 40.900 ten laste te brengen van de algemene middelen, via de taakstelling onderuitputting.

4.2.3 Portofoonnetwerk gemeentegrot (fase 3)

Voor fase 3 van het portofoonnetwerk in de gemeentegrot, in het gedeelte waar de horeca en het treintje gebruik van maken, is een kostenraming gemaakt die uitkomt op een bedrag van € 100.000 (excl. BTW). De uitvoering van dit project is noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van veiligheid. Voor de verdere inhoudelijke toelichting verwijzen wij naar het raadsinformatiebulletin 2021 nr. 4 (waarbij de inschatting van de kosten in het RIB niet meer actueel is). Wij verzoeken uw raad om voor dit project een investeringskrediet te voteren van € 100.000 en de jaarlijkse afschrijvingslasten te dekken door de overheveling van € 100.000 vanuit de algemene dekkingsreserve naar de reserve dekking kapitaallasten (en de afschrijvingslasten jaarlijks te onttrekken uit de reserve dekking kapitaallasten). Voor de afschrijvingstermijn is het voorstel om de termijn van 25 jaar te gebruiken, waarmee de jaarlijkse afschrijvingslasten uitkomen op een bedrag van € 4.000.

4.3 Programma Toerisme en Economie

4.3.1 Geluidswand Openluchttheater (OLT)

Bij de behandeling van de kadernota 2020 op 6 juli 2020 heeft uw raad de opdracht gegeven om een uitgewerkt totaalplan op te stellen voor de opwaardering van het Openluchttheater Valkenburg, de realisatie van de geluidswand en het onderhoudsplan. Medio april 2021 hebben wij kennisgenomen van de kostenraming die aansluit op dit totaalplan. De kostenraming is zodanig hoog uitgevallen dat wij als college ervoor gekozen hebben een splitsing te maken tussen de opwaardering van het theater (wensen) en de geluidswand (verplichting gemeente). Alleen het laatste onderdeel wordt nu als besispunt aan uw raad voorgelegd.

De realisatie van de geluidswand is een verplichting waaraan de gemeente dient te voldoen om het vigerende bestemmingsplan te wijzigen en ervoor te zorgen dat deze overeenkomt met de huidige exploitatie. Wij wensen deze verplichting op korte termijn uit te voeren in een materiaal dat simpel, maar effectief is. Wij kiezen bijgevolg voor een uitvoering in Kokowall.

Uw raad heeft met betrekking tot de geluidswand eerder een krediet beschikbaar gesteld van € 35.000. Om te komen tot een uitgewerkt totaalplan werden er zoals reeds aangegeven werkzaamheden verricht die gepaard gaan met bijkomende kosten. Voor de voorbereidingskosten van de geluidswand werd er een bedrag van € 8.270 afgedekt vanuit het krediet dat eerder door uw raad ter beschikking is gesteld. Het resterende beschikbare krediet bedraagt bijgevolg € 26.730.

De kosten voor het realiseren van het geluidsscherm zijn geraamd op € 74.000. Rekening houdende met nog bijkomende kosten (VTU en onvoorzien) is het benodigde bedrag afgerond € 90.000. Wij stellen uw raad voor om dit bedrag in 2021 beschikbaar te stellen als investeringskrediet en vervolgens de jaarlijkse kapitaallasten op te nemen in de begroting 2022. Het reeds beschikbaar gestelde bedrag van € 26.730 zal dan betrokken worden in de dekking van deze kosten door deze te storten in de nieuw te vormen reserve dekking kapitaallasten. Uw raad wordt voorgesteld om het resterende bedrag van € 63.270 ook te dekken door dit bedrag over te hevelen vanuit de algemene dekkingsreserve naar de reserve dekking kapitaallasten. De aanvullende jaarlijkse afschrijvingslasten van € 4.220 (€ 63.270 / 15 jaar) worden dan jaarlijks onttrokken uit de reserve dekking kapitaallasten.

De opwaardering van het openluchttheater zal als onderdeel van de gebiedsvisie Valkenburg-West worden opgepakt.

4.3.2 Natuurontwikkeling Ingendael

Met de vaststelling van de Intergemeentelijk Structuurvisie is de basis ontstaan voor het gemeentelijke kwaliteitsfonds. Het kwaliteitsfonds is een doelfonds. Dit fonds geeft de gemeente de mogelijkheid om compenserende maatregelen uit te voeren, gericht op de verbetering van de kwaliteit van het buitengebied. Het fonds wordt gevuld met bijdragen vanuit plannen van initiatiefnemers in het buitengebied die binnen het eigen plan geen ruimte of mogelijkheden hadden om te voorzien in compenserende maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van het buitengebied.

Bij het fonds hoort een projectenlijst met hierin een prioriteitsvolgorde en/of een uitvoeringsprogramma. Voor onze gemeente is de herinrichting van de voormalige terreinen Valkenburgse Boys als volgende project geprioriteerd. Deze terreinen zijn gelegen tussen Ingendael en de momenteel in ontwikkeling zijnde gebieden rond Par'Course. In lijn met de natuurontwikkelingen aan weerszijde van de voormalige voetbalvelden en met een doorkijk naar doelmatig beheer dient een totaalplan te worden uitgewerkt. Daarbij is het wenselijk om direct ook een padenstructuur mee aan te leggen die de verbinding legt met de bestaande paden in de omgeving en waarmee een aantal knelpunten kunnen worden opgelost. Een eerste schatting voor wat betreft de kosten voor de planvoorbereiding, planrealisatie en uitvoeringsbegeleiding komt uit op € 170.000 (excl. BTW).

In de voorziening fonds ruimtelijke ontwikkelingen is een bedrag van € 95.000 opgenomen voor de herinrichting van de terreinen van de Valkenburgse Boys (oorspronkelijk € 85.000, verhoogd met indexatie). Aanvullend is dan nog een bedrag van € 75.000 nodig.

Uw raad wordt voorgesteld om een investeringskrediet te voteren van € 170.000 voor de natuurontwikkeling Ingendael en de benodigde middelen hiervoor beschikbaar te stellen vanuit de voorziening fonds ruimtelijke ontwikkeling voor € 95.000 en door een onttrekking uit de algemene dekkingsreserve voor het bedrag van € 75.000.

4.3.3 Uitwerking opgaven Klimaatakkoord

Eén van de randvoorwaarden die de gemeenten gesteld hebben aan de instemming met het Nationale Klimaatakkoord is het krijgen van een vergoeding voor de uitvoeringslasten. Daarbij is aangegeven dat, als op termijn onvoldoende aan deze randvoorwaarde(n) wordt voldaan, dat ertoe kan leiden dat de gemeenten het Klimaatakkoord niet in zijn geheel/niet op het gevraagde tempo kunnen uitvoeren.

De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft in 2020 een onderzoek laten verrichten door Andersson Elffers Felix (AEF) naar de uitvoeringslasten van het Nationale Klimaatakkoord bij decentrale overheden voor de periode van 2022 tot 2030: "Uitvoeringskosten van het Klimaatakkoord voor decentrale overheden in 2022 - 2030". Op basis van dit onderzoek, met een eerste raming van de uitvoeringskosten waarmee decentrale overheden te maken krijgen, brengt de Raad van Openbaar bestuur advies uit aan de minister van Binnenlandse Zaken over passende bekostiging van de

decentrale overheden. Onduidelijk is nog hoe de verplichtingen die op ons afkomen ook daadwerkelijk vanuit aanvullende Rijksgelden kunnen worden bekostigd. Op het moment dat hier meer duidelijkheid over komt zullen wij uw raad hierover informeren.

4.3.4 Kerstmarkt gemeentegrot 2021

De voorbereidingen voor de kerstmarkt in de gemeentegrot 2021 zijn volop in voorbereiding. Indien in 2021 dezelfde bezoekersaantallen worden gerealiseerd als in 2019, dan verwachten wij de kerstmarkt budgettair neutraal te kunnen uitvoeren. Op dit moment houden wij echter rekening met een scenario waarin de bezoekersaantallen nog beperkt zullen worden als gevolg van Covid-19 maatregelen (m.b.t. afstand en maximum aantal bezoekers die gelijktijdig in de grot aanwezig mogen zijn). In het meest ongunstige scenario is het maximale financiële risico ingeschat op € 350.000. De extra opbrengsten uit bijvoorbeeld parkeerbelasting en de baten voor de ondernemers zijn hier overigens niet in opgenomen. Indien de kerstmarkt in de gemeentegrot in 2021 met een negatief resultaat wordt afgesloten dan stellen wij voor om dit negatieve resultaat te dekken door een onttrekking uit de bestemmingsreserve financiële gevolgen Covid-19, voor maximaal het bedrag van € 350.000.

4.3.5 Voorstellen tot vervallen budget 'Stedenband Jiangyou' (China)

In de programmabegroting is het budget voor Stedenband Jiangyou structureel opgenomen voor het bedrag van € 25.000. Het college stelt voor om niet langer structurele middelen in de begroting op te nemen voor de stedenband. Aanvullend stellen wij voor om het vrijgevallen budget ten gunste te brengen aan de algemene middelen, specifiek als invulling van de taakstelling onderuitputting.

4.3.6 Omgevingswet

De beoogde ingangsdatum voor de omgevingswet is 1 juli 2022. Momenteel zijn wij druk bezig met de voorbereidingen voor deze implementatie. Inhoudelijk wordt dit onder andere toegelicht in de raadsnota bouwstenennotitie omgevingsvisie Valkenburg aan de Geul (die staat geagendeerd voor de raadsvergadering van 21 juni 2021). In deze raadsnota staat onder andere toegelicht dat de volledige implementatie nog t/m december 2029 kan duren.

Uit de eerste analyse van het bestaande beleid is gebleken dat een aantal cruciale bouwstenen (natuur en landschap, toerisme) voor de omgevingsvisie onvoldoende actueel zijn. Voor de implementatie van de omgevingswet zijn in de programmabegroting structurele middelen opgenomen. De gereserveerde middelen voor 2021 en 2022 zijn niet toereikend om voor deze betreffende onderdelen te komen tot geactualiseerd beleid vanuit de bestaande budgetten.

Daarnaast lopen de uitgaven voor implementatie van de omgevingswet niet parallel met de jaarschijven, waardoor het ene jaar budget "over" blijft en het jaar aanvullend budget wenselijk is. Er worden daarom een aantal voorstellen gedaan om beter op deze ontwikkelingen in te spelen.

a. Instellen bestemmingsreserve Omgevingswet

Gelet op de mogelijke onzekerheden en risico's rondom de implementatie van de omgevingswet stellen wij voor om de budgetten die voor dit doel gelabeld zijn (en die niet binnen een begrotingsjaar volledig worden gebruikt) ook voor dit doel vast te houden. Om die reden stellen wij uw raad voor om de 'bestemmingsreserve omgevingswet' in te stellen met ingang van het

begrotingsjaar 2021 en als kader vast te stellen dat voor- en nadelen op de budgetten van de omgevingswet via deze reserve worden geëgaliseerd.

b. Actualisatie en vernieuwing landschaps- en bomenbeleid.

Uit de inventarisatiefase van de Omgevingsvisie is gebleken dat er behoefte is aan eenduidig landschapsbeleid. Op dit moment zijn er verschillende (beleids-)plannen en regels (zowel nationaal als provinciaal en regionaal).

Dit beleid is erg versnipperd en daarnaast ook deels verouderd. Zowel voor de gemeente als voor onze inwoners en initiatiefnemers is hierdoor vaak niet meer duidelijk wat de kaders zijn.

In het coalitieakkoord 'focus 2021-2022' is het opstellen van een bomenbeleidsplan reeds als aanvullend punt opgenomen. Een belangrijke component hierbij is de klimaatadaptatie. Nadat uitvoering is gegeven aan het bomenbeleidsplan kunnen wij ook een goede inschatting maken van de structurele uitvoeringskosten.

Voorgesteld wordt om de actualisatie van het landschapsbeleid gekoppeld aan de uitwerking van het bomenbeleid op te pakken, waarmee beide plannen kunnen dienen als input wat betreft de thema's natuur en landschap voor de nieuw op te stellen Omgevingsvisie.

De inschatting van het college is dat voor het opstellen van het bomenbeleidsplan een incidenteel projectbudget nodig is van € 50.000,- en dat voor de gecombineerde actualisatie en vernieuwing van het Landschapsbeleid aanvullend een bedrag van € 30.000 nodig is. Voor de dekking van deze bedragen stellen wij voor om een bedrag van € 80.000 als incidenteel projectbudget te onttrekken uit de algemene dekkingsreserve.

c. Toeristische visie

Eind 2017 heeft uw Raad besloten om:

- Kennis te nemen van het manifest, de strategische en actieagenda klein GROOTS land;
- Kennis te nemen van de hoofdlijnen van de toeristische visie voor Valkenburg aan de Geul het goede leven in de 21e eeuw en dit als bouwsteen toevoegen aan de toekomstvisie 2035;

Na deze besluitvorming is er op toeristisch gebied met name vorm en richting gegeven aan het hotelbeleid, onlangs is ook gestart met de herijking van het integrale overnachtingenbeleid en de eerste aanzet is gemaakt voor nieuw evenementenbeleid. Voor de Toekomstvisie 2035 is een eerste conceptnotitie opgesteld eind 2019, waarvan de inhoud en analyse meegenomen wordt bij het opstellen van de Omgevingsvisie. Een nadere uitwerking van een strategische Toeristische Visie heeft niet plaatsgevonden in dat kader.

Tussen eind 2017 en nu is veel gebeurd. Zo is zeker voor de toeristische sector nog verre van duidelijk wat de exacte impact is van de Covid-19 pandemie. Het ontbreken van een actueel vastgestelde Toeristisch Visie kan daarom ook zelfs gezien worden als een kans om direct vorm en richting te geven vanuit de huidige situatie, rekening houdende met de effecten van de afgelopen periode. Ten einde dan ook de juiste keuzes te maken bij het vaststellen van de integrale Omgevingsvisie is het wenselijk om vooruitlopend daarop aanvullend te werken aan nieuwe kaders en richting vanuit Toerisme en Recreatie.

In de lopende opdracht voor wat betreft de Omgevingsvisie is geen rekening gehouden met het uitwerken van een nieuwe visie op gebied van Toerisme en Recreatie, wel met het inpassen en aanscherpen van bestaand beleid. Om die reden stellen wij uw raad voor om een incidenteel projectbudget beschikbaar te stellen om versneld en parallel oplopend met de ontwikkeling van de Omgevingsvisie te werken aan nieuwe kaders vanuit Toerisme en Recreatie, zodat deze meegenomen kunnen worden in de uiteindelijke omgevingsvisie.

Wij ramen de kosten voor het opstellen van deze belangrijke kaders voor de toekomst van onze gemeente op een bedrag van € 50.000. Het voorstel is om dit bedrag te dekken door een onttrekking van dit incidentele projectbudget van € 50.000 uit de algemene dekkingsreserve.

4.4 Programma Sociaal Domein

4.4.1 Invulling taakstelling sociaal domein

In de programmabegroting 2021 is op pagina 79 en 80 een toelichting opgenomen op de taakstelling sociaal domein. Hierbij hebben we aangegeven dat we de taakstelling sociaal domein willen invullen langs drie pijlers:

- Verbetering van de sturing op de uitvoering en concrete bezuinigingsmaatregelen
- Ambitieuze begroten
- Inzetten van stelposten

Voor de concrete maatregelen heeft het college het versterkingsplan sociaal domein opgesteld, waarmee aan uw raad voorstellen worden gedaan voor de gedeeltelijke invulling van de taakstelling. In het versterkingsplan wordt ook ingegaan op de verbetering van de sturing op de uitvoering, waarmee met name de uitvoering in Maastricht wordt bedoeld. Vanaf het najaar 2020 zijn hier concrete stappen in gezet, maar er liggen wel nog kansen voor verbetering van de aansturing.

Met betrekking tot het inzetten van stelposten in combinatie met ambitieuze begroten is het college momenteel bezig met het doorlichten van de budgetten sociaal domein, waaronder de stelpost indexatie sociaal domein. Hierbij wordt tevens de prognose 2021 geactualiseerd evenals de daaruit af te leiden trends voor de jaren daarna. De resultaten van voorgaande onderzoeken zullen worden toegelicht in de programmabegroting 2022.

Zoals u wellicht heeft vernomen zijn er ook op landelijk niveau een aantal ontwikkelingen rondom de financiering van het sociaal domein en daarbinnen met name het onderdeel jeugdzorg (zie ook de VNG-ledenbrief 21/048). Wij verwachten in 2022 daarmee, in combinatie met de concrete verbetervoorstellen uit het versterkingsplan, invulling te kunnen geven aan de taakstelling. De structurele financiering van het sociaal domein blijft echter nog hoogst onzeker en zal met name afhangen van de besluitvorming hierover in de kabinetsformatie.

4.4.2 Nulmeting Ongehinderd

Op 10 november 2020 heeft de raad een motie aangenomen over de inzet van 'Ongehinderd'. Via een nulmeting die door Ongehinderd wordt uitgevoerd, kan in kaart worden gebracht hoe het is gesteld met de toegankelijkheid in onze gemeente. We starten met de gemeentelijke gebouwen en de gemeenschapshuizen. Na afloop van de meting wordt een adviesrapport opgemaakt per gebouw.

Hierbij wordt ook aangegeven wat de (ver-)bouwkosten zijn als de aanpassing ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd. De kosten van de nulmeting door 'Ongehinderd' bedragen € 15.450. Wij stellen voor om deze incidentele projectkosten te onttrekken uit de reserve sociaal domein. De (ver)bouw kosten per gebouw zijn op dit moment nog niet bekend.

4.4.3 Bijdrageregeling buitensportverenigingen

Het beleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul is dat de buitensportverenigingen in de gemeente zelf verantwoordelijk zijn voor hun opstal (kantine en kleedkamers). Het eigendom van de verenigingsopstallen ligt bij de buitensportverenigingen en daarvoor is een recht van opstal verleend.

Een aantal buitensportverenigingen hebben recentelijk bij het college verzoeken ingediend om de accommodaties (opstal) te moderniseren met hoge investeringsbedragen. Het signaal dat de verenigingen hebben afgegeven wil het college niet negeren, maar de verantwoordelijkheid wil het college wel bij de verenigingen houden. Het college ziet een mogelijkheid waarbij de gemeente een bijdrage kan verstrekken voor renovatie, waarbij de hoofdverantwoordelijkheid bij de buitensportvereniging blijft, maar de gemeente wel een bijdrage doet.

Diverse gemeenten hebben een bijdrageregeling voor renovatie van verenigingsaccommodaties:

- Een deel van de totale (ver)bouwkosten ontvangt de vereniging als bijdrage van de gemeente, tot een maximum subsidiebedrag.
- Een deel van het totaalbedrag brengt de vereniging zelf in.
- Een deel van de kosten leent de vereniging renteloos of tegen lage rente via de gemeente.

De raad heeft het college verzocht verschillende varianten uit te werken. Rekening houdend met het feit dat de meeste verenigingen hebben aangegeven geen of weinig spaargeld te hebben, werkt het college ook aan een variant waarin de vereniging geen eigen geld inbrengt, maar wel betrokken is en inspanningen verricht.

Een raadsvoorstel voor de nieuwe bijdrageregeling staat gepland voor de raad van 11 oktober 2021.

4.4.4 Onderwijshuisvesting

Er spelen een aantal zaken met betrekking tot onderwijshuisvesting. Ten eerste is in 2019 aan de stichting Kom Leren een krediet van € 2.958.147 beschikbaar gesteld voor nieuwbouw van de openbare basisschool Berg en Terblijt. Dit kredietbedrag is gebaseerd op een normoppervlakte (gerelateerd aan het te verwachten aantal leerlingen) vermenigvuldigd met een normbedrag (conform advies VNG). Ten gevolge van de ontwikkeling van de omgevingsvisie is de nieuwbouw OBS Berg vertraagd. Naar verwachting zal pas begin 2022 met de bouw gestart worden.

Kom Leren heeft een aanvraag huisvesting onderwijs ingediend om het kredietbedrag voor nieuwbouw en ook de sloopkosten van het oude gebouw met de index van 2020 en 2021 te verhogen. Het is de bedoeling om een samenwerkend kindcentrum te realiseren waarbij de school en de kinderopvang geïntegreerd worden. Het gedeelte van de kinderopvang wordt daarbij door de kinderopvangorganisatie gefinancierd.

Ten tweede heeft de stichting Kom Leren een aanvraag huisvesting onderwijs ingediend voor permanente uitbreiding van het gebouw van OBS Broekhem en uitbreiding eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair.

In juli 2020 heeft de stichting Kom Leren, vanwege een nijpend ruimtegebrek ten gevolge van toename van het aantal leerlingen, een spoedaanvraag ingediend voor uitbreiding van OBS Broekhem. Het college heeft besloten om tijdelijk te voorzien in het ruimtegebrek door het in medegebruik geven van twee lokalen van Stella Maris College Valkenburg.

Ten derde is vanwege dit nijpend ruimtegebrek besloten een Addendum op het integraal huisvestingsplan basisonderwijs van 2019 op te stellen om na te gaan of sprake is van een tijdelijk of permanent ruimtegebrek in de openbare basisschool Broekhem en om de omvang van de noodzakelijke uitbreiding te bepalen.

Als gevolg hiervan komen in de raadsvergadering van 11 oktober 2021 een drietal raadsvoorstellen aan de orde met betrekking tot huisvesting onderwijs, te weten:

- Addendum Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
- Uitbreiding openbare basisschool Broekhem
- Indexering nieuwbouw OBS Berg.

4.4.5 Onderzoek Valkenburgpas

Als onderdeel van het coalitieakkoord ‘focus 2021-2022’ is de Valkenburgpas of “VALK-pas” opgenomen. Voor de wijze waarop hier het beste invulling aan kan worden gegeven acht het college verder onderzoek noodzakelijk. Wij stellen voor om de incidentele projectkosten voor dit onderzoek voor het bedrag van € 8.000 ten laste te brengen van de reserve sociaal domein.

4.5 Programma Ruimtelijk Domein

4.5.1 Dierenambulance Limburg Zuid

Voor de opvang van overige gedomesticeerde dieren (niet zijnde honden en katten) hebben wij een contract met de Dierenambulance Limburg Zuid. Om aan de wettelijke verplichting te voldoen met betrekking tot de zorgplicht voor dieren is aan het contract toegevoegd dat de Dierenambulance Limburg Zuid ziek en/of aangereden wild voor onze gemeente opvangt. De totale kosten per jaar bedragen € 6.000. Op de begroting van 2021 is een bedrag van € 1.065 gereserveerd. Dit is een tekort van € 4.935. Wij stellen voor om het bedrag structureel te verhogen met € 5.000, ten laste van de taakstelling onderuitputting.

4.5.2 Herstel Wandelpad Neerhem - Wilhelminaberg (wandelpad Atlanta)

De wandelroute via het Gebösjkesvoetpad en Torenvotpad (achterlangs Hotel Atlanta) is een veelgebruikte route tussen het centrum en de Wilhelminatoren. Naast een verbinding tussen de bedrijven op de Wilhelminaberg (camping, toren, Sprookjesbos en verschillende outdoor activiteiten rondom de Wilhelminatoren) is het betreffende voetpad ook een onderdeel van de “Langeafstands Wandelpaden (LAW)”. De betreffende route is beter bekend onder de naam “Krijtlandpad” en is met rood-gele bordjes bewegwijzerd.

Door jarenlang, veelvuldig gebruik in zomer en winter, gecombineerd met de uitspoeling door regenwater is een holle-weg-situatie (grub) gecreëerd. Met name de grote hoeveelheid water en de snelheid waarmee dit naar beneden komt, heeft ertoe geleid dat het wandelpad in een dusdanig slechte staat verkeert, dat de gemeente als (weg)beheerder en verantwoordelijke geen andere keus had, mede vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid, dan het wandelpad per 22 april 2021 jl. voor onbepaalde tijd af te sluiten. Provisorische reparaties op korte termijn, bieden geen duurzaam alternatief, anders dan een degelijke aanpak met robuuste materialen én de nodige aandacht voor de afwatering.

Om te komen tot een veilig, aantrekkelijk en onderhoudsarm wandelpad is herstel noodzakelijk. Prioriteit in deze is het oplossen van de grootste oorzaak van het verval: de afvoer van het regenwater. Alle mogelijkheden om regenwater, al dan niet tussentijds, te bufferen en/of af te remmen, dienen nader bekeken te worden. Uitwijken naar particuliere terreinen kan hier een onderdeel van zijn. Om mede hiervoor tot een gedragen aanpak te komen, is overleg met aangrenzende eigenaren van cruciaal belang. Naast de waterhuishouding dienen ook aspecten als trappartijen, leuningen, verhardingen, kadastrale situaties, afrasteringen en de entree aan de Neerhem, integraal onderdeel te zijn van de opknopbeurt.

De slechte bereikbaarheid van het wandelpad met zwaar materieel, zorgt voor hoge herstellkosten, aangezien de aan- en afvoer van materialen met klein materieel of zelfs te voet uitgevoerd dient te worden. Uit een recent aangevraagde offerte, blijkt dat voor puur het opknappen van het wandelpad (trappartijen en tussenliggende verhardingen) een bedrag van € 80.000 (excl. BTW) benodigd is. Daarbovenop verwachten wij nog een bedrag van € 40.000 voor maatregelen met betrekking tot de afwatering, incl. eventueel bijbehorende grondverwerving. In totaal zijn de geschatte kosten voor een duurzame reconstructie van het voetpad, inclusief verbeterde afwatering € 120.000 (excl. BTW). Voor het opstellen van een integraal, breed gedragen ontwerp, is het inhuren van externe kennis en specialisatie van een marktpartij noodzakelijk. De kosten voor het opstellen van een ontwerp, een bestek met bijbehorende tekeningen, incl. het verzorgen van de aanbesteding tot en met de gunning worden geraamd op € 10.000 (excl. BTW).

Gezien het toeristisch belang als wandelroute en duurzame, avontuurlijke ontsluiting van de attracties op de Wilhelminaberg wordt uw raad verzocht om het benodigde investeringskrediet ad € 130.000 te voteren en voor de dekking van de bijbehorende afschrijvingslasten het bedrag van € 130.000 over te hevelen vanuit de algemene dekkingsreserve naar de reserve dekking kapitaallasten. De jaarlijkse afschrijvingslasten van € 5.200 ($\text{€ } 130.000 / 25 \text{ jaar}$) worden gedekt door de jaarlijkse onttrekking van dit bedrag uit de reserve dekking kapitaallasten.

4.5.3 Taakstelling grondverkopen

In de verwachte reservemutaties in onze begroting is een incidentele toevoeging aan de algemene dekkingsreserve opgenomen van € 284.400 onder de noemer 'taakstelling grondverkopen Vilt'. Deze taakstelling is opgenomen op basis van het raadsbesluit van 30 maart 2015 over het dorpsontwikkelingsplan Vilt. Het bedrag is daarna nog aangepast op basis van daadwerkelijke mutaties. Als gevolg van wijziging van wet- en regelgeving constateren wij dat het niet langer realistisch is te noemen dat wij door grondverkopen in het betreffende gebied de taakstelling kunnen invullen. Het voorstel is daarom om de geraamde taakstelling volledig te laten vervallen.

4.5.4 Herinrichting oude provinciale weg door Houthem

Het eerste deel van de voormalige provinciale weg door Houthem is reeds heringericht op basis van de door de raad vastgestelde visie van de zogenaamde verbindings-as Buitengoed Geul en Maas.

Er zijn nu nog twee delen die gereconstrueerd moeten worden. Te weten:

- Vanaf de gemeentegrens Meerssen tot aan de Stationsweg
- Vanaf de rotonde Strabeek tot aan de komgrens bij St. Gerlach

Voor beide delen heeft reeds vorig jaar een inloopmiddag plaatsgevonden en hebben wij goed in beeld wat de wensen vanuit de buurt zijn. Op dit moment zijn de nutsbedrijven bezig met het saneren van de gas- en waterleidingen.

Vanuit de buurt komt steeds vaker de vraag wanneer wij daadwerkelijk gaan starten met de reconstructie van de straat. Zo wordt het wegdek steeds slechter en blijven zaken als te hoge snelheid, parkeren en wateroverlast onopgelost.

Qua dekking is er op dit moment beschikbaar € 871.500. Te weten vanuit het GRP € 571.500 en vanuit wegonderhoud € 300.000. De reconstructie is geraamd op € 4.000.000. Het dekkingstekort komt daarmee op € 3.128.500 (exclusief BTW). De afschrijvingstermijn voor wegen is door de raad bepaald op 25 jaar. De aanvullende afschrijvingslasten bedragen € 125.140 per jaar, de totale jaarlijkse afschrijvingslasten bedragen € 160.000. Vanwege onze liquiditeitspositie is er geen sprake van aanvullende rentelasten. In onze begroting is een structureel budget van € 35.000 opgenomen onder de noemer 'procesmiddelen buitengoed Geul en Maas'. Dit structurele budget kan worden ingezet als dekking van een deel van de jaarlijkse afschrijvingslasten.

Voorgesteld wordt om een investeringskrediet te voteren van € 4.000.000 voor de herinrichting van de Oude Provinciale weg door Houthem en de jaarlijkse kapitaallasten van € 160.000 te dekken door een storting in de reserve dekking kapitaallasten van € 3.125.000, vanuit het GRP ad € 571.500, vanuit wegonderhoud ad € 300.000 en het resterende gedeelte ad € 2.253.500 door een onttrekking uit de algemene dekkingsreserve. De jaarlijkse afschrijvingslasten van € 125.000 worden dan gedekt uit een jaarlijkse onttrekking uit de reserve dekking kapitaallasten. De resterende jaarlijkse afschrijvingslasten van € 35.000 per jaar worden afgedekt door het inzetten van het structurele budget procesmiddelen buitengoed Geul en Maas.

Een eerste quickscan via subsidie-bureau Trias heeft aangetoond dat er op dit moment geen subsidiemogelijkheden zijn. Het feit dat er nog een nieuw college van GS gevormd moet worden, is tevens niet handig. Immers gesprekken aangaan met bestuurders van de Provincie zullen nu geen resultaat opleveren. Mocht in later stadium toch blijken dat er subsidiemogelijkheden zijn voor dit project, dan stellen wij voor om de subsidiebatens te storten in de algemene dekkingsreserve.

4.5.5 Aanleg kleinschalig OV-overstappunt Houthem

Met de aanleg van het kleinschalig van het ov-overstappunt is bij de eerste fase van de reconstructie van de verbindings-as ter hoogte van chateau St. Gerlach reeds begonnen. De grond is door de gemeente aangekocht en de planvoorbereiding is in volle gang. Het probleem waar we met name tegen aan lopen is de houding van ProRail. Daar waar de directie heel positief over het plan was, lopen we vast op wet- en regelgeving. Inmiddels is er een nieuwe directeur binnen ProRail.

Bestuurlijk heeft er al een eerste digitale kennismaking plaatsgevonden. Het gesprek met de nieuwe directeur was positief en de bedoeling is om korte termijn fysiek af te spreken en om dan de directeur te overtuigen van het feit om financieel bij te dragen aan het project.

De raming van de aanleg van het OV Overstappunt bedraagt € 900.000. In het meest slechte scenario bedraagt het gemeentelijke tekort nog € 600.000. Wij gaan er echter nog steeds vanuit dat ProRail en Arriva mee willen betalen aan dit project. Concreet kunnen wij pas na het fysieke gesprek met de directeur van ProRail aangeven wat de bijdrage aan het project is.

Het slechtste scenario is natuurlijk dat er geen financiële bijdrage komt vanuit de Provincie of ProRail.

Uw raad wordt nu voorgesteld om een investeringskrediet te voteren van € 600.000 voor de aanleg van een kleinschalig OV-overstappunt in Houthem - St. Gerlach en de jaarlijkse kapitaallasten van € 24.000 (gebaseerd op een afschrijvingstermijn van 25 jaar) te dekken door een overheveling vanuit de algemene dekkingsreserve naar de reserve dekking kapitaallasten van € 600.000 (en een jaarlijkse onttrekking uit de reserve dekking kapitaallasten ter hoogte van de jaarlijkse afschrijvingslasten).

Voor de eventuele subsidiebijdragen stellen wij voor om deze weer terug te storten in de algemene dekkingsreserve.

4.5.6 Openbaar toilet in het centrum

In het coalitieakkoord 'focus 2021-2022' is de realisatie van een openbaar toilet in het centrum van Valkenburg als een speerpunt opgenomen. Het college heeft op 25 mei een besluit genomen over de invulling hiervan, onder het voorbehoud van instemming van de gemeenteraad. Het is de bedoeling om een onbemande geautomatiseerde toiletvoorziening te plaatsen op het Walramplein, ter plaatse van de fietsenstalling en binnen het zicht van de camerabewaking.

De kosten voor de realisatie van het openbaar toilet bedragen een eenmalige investering van € 120.000 en jaarlijkse exploitatiekosten van € 10.000. Wij verzoeken uw raad om het bedrag van € 120.000 te voteren als investeringskrediet en voor de dekking van de kapitaallasten het bedrag van € 120.000 te onttrekken uit de algemene dekkingsreserve en over te hevelen naar de reserve dekking kapitaallasten. De jaarlijkse afschrijvingslasten van € 12.000 ($\text{€ } 120.000 / 10 \text{ jaar}$) worden vervolgens jaarlijks onttrokken uit deze reserve. Aanvullend verzoeken wij de gemeenteraad om het structureel benodigde bedrag van € 10.000 beschikbaar te stellen ten laste van de algemene middelen (via de taakstelling onderuitputting).

4.5.7 Uitvoeringskosten mobiliteitsplan

In de programmabegroting 2021 heeft het college toegezegd om in 2021 een mobiliteitsplan aan de raad te presenteren. Vervolgens wordt in het uitvoeringsprogramma inzichtelijk gemaakt welke acties de komende jaren moeten worden uitgevoerd en welke financiële consequenties daarmee gemoeid zijn. De uitkomsten van dit onderzoek zijn ten tijde van het opstellen van de kadernota nog niet bekend.

4.5.8 Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) gemeentegrot

Voor de gemeentegrot is een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) opgesteld. In het MJOP is de jaarlijkse onderhoudsverplichting inzichtelijk gemaakt. Vanuit de verslaggevingsvoorschriften zijn wij als gemeente als eigenaar verplicht om hiermee rekening te houden in de voorziening onderhoud gebouwen. De verwerking van het MJOP van de gemeentegrot zal onderdeel zijn van de programmabegroting 2022. De jaarlijkse kosten hiervan worden ingeschat op € 30.330.

4.5.9 Verstevigingsmaatregelen / herinrichting Plenkertgroeve en Monstergrot

Bij de Plenkertgroeve, achter de voormalige motorenparkeerplaats in de Plenkertstraat, moet bij de ingangen en de mergelsteilwand een aantal verstevigingsmaatregelen worden getroffen. De groeve is onbruikbaar voor exploitatiedoeleinden, maar is wel bijzonder geschikt als overwinteringsgebied voor vleermuizen. Daarmee is deze groeve een van de compensatiegebieden voor de kerstmarkt in de Gemeentegrot. De rotswand, de ingangspartijen en het voorplein zijn bovendien kenmerkende landschapselementen van de groene zone, die grenst aan de rand van de bebouwde kom van Valkenburg en deels daarin doorloopt. Voorwaarde is natuurlijk wel dat deze elementen goed worden onderhouden. In het investeringsprogramma bij de begroting 2019-2023 is een krediet van € 146.500 opgenomen voor de Plenkertgroeve. De voorbereiding voor de uitvoering zal opgestart worden in de tweede helft van 2021.

4.6 Programma Algemene Taakvelden

4.6.1 Organisatiescan

In de raadsnota 'kwaliteit dienstverlening Valkenburg aan de Geul' die door de gemeenteraad is vastgesteld in de vergadering van 8 juni 2020 wordt voorgesteld om een externe organisatiescan uit te voeren om de (formatieve en kwalitatieve) knelpunten organisatiebreed onder de loep te nemen. Aanleiding was het vraagstuk rondom formatie-uitbreiding voor het KCC, waarop door de gemeenteraad is besloten om extern te onderzoeken met welke (formatieve en kwalitatieve) knelpunten niet alleen de afdeling KCC, maar de gehele organisatie van doen heeft. De aanbesteding heeft plaatsgevonden in het najaar van 2020, waarna de opdracht is verstrekt aan Berenschot. De organisatiescan is uitgevoerd in het voorjaar van 2021, met actieve betrokkenheid van de gemeenteraad. Wij verwachten de definitieve rapportage direct na het zomerreces van 2021 naar de gemeenteraad te kunnen versturen, waarna het college met de raad in overleg zal treden over de conclusies die aan dit rapport verbonden dienen te worden, onder meer ook met betrekking tot het formatievraagstuk bij het KCC. Wij verwachten dat dit zal leiden tot diverse concrete voorstellen aan uw raad in de loop van het komende jaar.

Vooruitlopend op de uitkomsten van de organisatiescan is reeds een kleine reorganisatie doorgevoerd. Met het vertrek van de directeur medio augustus 2020 zijn diens taken verdeeld onder meerdere functionarissen. Hiermee is de organisatiestructuur platter geworden. De hiërarchische laag tussen de gemeentesecretaris / algemeen directeur en de teamleiders is verdwenen. Deze situatie is per 1 juni 2020 geformaliseerd. Om meer recht te doen aan de functie-inhoud van de leden van het managementteam en organisatieonderdelen zijn tevens de functietitels aangepast (o.a. van "teamleider" naar "afdelingshoofd" en van "teams" naar "afdelingen")."

4.6.2 Belastingverhoging afvalstoffenheffing en onderzoek verlaging rioolheffing

De afvalstoffenheffing in onze gemeente bedraagt al een aantal jaren € 120 per perceel per jaar. Het uitgangspunt voor deze heffing is volledige kostendekking. Wij constateren echter dat het bedrag van € 120 structureel ontoereikend is om de kosten van de afvalinzameling volledig te dekken. Het tekort wordt jaarlijks gedekt vanuit de voorziening afvalstoffenheffing. Deze voorziening is echter niet toereikend om het tekort ook structureel af te dekken. De kosten van afvalinzameling zijn ten opzichte van voorgaande jaren overigens sterk gestegen. Om deze kosten af te blijven dekken verwachten wij dat het op termijn noodzakelijk is om tot een verdubbeling van het tarief te gaan. Wij stellen voor om deze belastingverhoging in een aantal tranches door te voeren en zullen bij het voorstel voor de verordening afvalstoffenheffing 2022 (die geagendeerd zal worden voor de raadsvergadering van november 2021) een eerste tariefstijging in het voorstel opnemen. De inschatting hiervoor is dat het gaat om een stijging van € 50 tot een bedrag van €170 per perceel per jaar.

Om de totale belastingdruk voor onze burgers niet te zeer op te laten lopen onderzoeken wij of het mogelijk is om het tarief voor de rioolheffing naar beneden bij te stellen. Dit is mogelijk omdat we zien dat de uitvoering van rioleringswerkzaamheden achterblijft op de planning die aan de basis ligt voor het VGRP en daarmee van de berekening van de benodigde voorziening rioolheffing. De stand van de voorziening rioolheffing in de concept jaarrekening 2020 bedraagt € 3.247.805. Over de uitkomsten van dit onderzoek wordt uw raad geïnformeerd bij het voorstel voor de belastingverordeningen 2022.

4.6.3 Overheveling incidentele projectbudgetten

In de jaarrekening 2020 zijn verschillende incidentele projectbudgetten, die door uw raad beschikbaar zijn gesteld maar niet volledig zijn benut in 2020, gestort in de reserves. Op deze wijze blijven deze financiële middelen beschikbaar in 2021. Voor de onttrekking van deze incidentele projectbudgetten uit de reserves is formeel ook een besluit nodig van uw raad. Wij verzoeken uw raad om onttrekkingen uit de reserves te autoriseren voor de incidentele projectbudgetten, voor zover die bij de jaarrekening 2020 in de reserves zijn gestort in het kader van budgetoverheveling naar 2021. Voor een specificatie van deze incidentele projectbudgetten willen wij u graag verwijzen naar de toelichting op de reserves in de jaarrekening 2020.

4.6.4 Coalitieakkoord ‘focus 2021-2022’; overige onderdelen

In deze kadernota zijn een aantal voorstellen opgenomen voor specifieke onderdelen uit het coalitieakkoord. Voor de onderdelen van het coalitieakkoord die hier niet zijn genoemd geldt dat deze, voor zover mogelijk, worden uitgevoerd binnen de reguliere budgetten en formatie. Dat geldt onder andere voor de evaluatie van hondenloopgebieden, het project stoeptegels eruit, groen erin, het voorkomen van afvaldumpingen, de bijdrage aan het bloemenplan van de BIZ.

4.7 Financiële samenvatting

Financieel overzicht kadernota 2021	Enmalige kosten	Structurele kosten
Financiële maatregelen Covid-19		
4.1.2 Precariobelasting 2021 gedeeltelijk niet opleggen	180.000	
4.1.2 Reclamebelasting in 2021 niet opleggen	120.000	
4.1.2 Gedeeltelijke kwijtschelding huren (maatschappelijk)	35.000	
4.3.4 Kerstmarkt gemeentegrot (maximaal financieel risico)	350.000	
Programma Veiligheid, Toezicht en Handhaving		
4.2.2 Kostenverhogingen programma VTH		40.900
4.2.3 Portfoonnetwerk gemeentegrot (fase 3)		4.000
Programma Toerisme en Economie		
4.3.1 Geluidswand Openluchttheater (OLT)		4.220
4.3.2 Natuurontwikkeling Ingendael (aanvullende gedeelte)	75.000	
4.3.5 Vervallen structureel budget stedenband Jiangyou		-25.000
4.3.6b Actualisatie en vernieuwing landschaps- en bomenbeleidsplan	80.000	
4.3.6c Opstellen toeristische visie	50.000	
Programma Sociaal Domein		
4.4.2 Nulmeting Ongehinderd	15.450	
4.4.5 Onderzoek Valkenburgpas	8.000	
Programma Ruimtelijk Domein		
4.5.1 Dierenambulance Limburg Zuid		5.000
4.5.2 Herstel wandelpad Neerhem - Wilhelminaberg (Atlanta)		5.200
4.5.3 Taakstelling grondverkoop (vervallen geraamde baten)	284.400	
4.5.4 Herstel oude provinciale weg door Houthem (aanvullend)		125.140
4.5.5 Aanleg kleinschalig OV-overstappunt Houthem		24.000
4.5.6 Openbaar toilet in het centrum		22.000
4.5.8 Meerjarenonderhoudsplan gemeentegrot		30.330
Totaal kadernota 2021	1.197.850	235.790

5. Samenwerking

De kadernota 2021 is tot stand gekomen met medewerking van alle afdelingen binnen de ambtelijke organisatie. De samenwerking met andere gemeenten in gemeenschappelijke regelingen en de financiële gevolgen daarvan zijn, daar waar nodig, in deze kadernota opgenomen.

6. Aanbestedingen

Het onderwerp aanbestedingen is niet direct van toepassing op de voorgestelde besluitvorming in deze kadernota. Daar waar aanbesteding wel van toepassing is bij de implementatie van de gevoteerde projectbudgetten of investeringen worden de relevante aanbestedingsregels in acht genomen.

7. Duurzaamheid

Duurzaamheid is een van de prioriteiten in ons gemeentelijke beleid en daarmee ook een belangrijke randvoorwaarde bij het opstellen van de kadernota en de begroting. In de voorstellen die het college hierin opneemt is het aspect duurzaamheid meegewogen, daar waar dat van toepassing is.

8. Financiën

De financiële gevolgen van deze kadernota zijn toegelicht bij de diverse onderdelen.

9. Communicatie

Over deze kadernota zal op de gebruikelijke wijze worden gecommuniceerd.

10. Afwegingen en Advies

Wij adviseren u om:

- In 2021 maatregelen te nemen, zoals geformuleerd in het voorgestelde besluit, ter compensatie van de financiële gevolgen van COVID-19 voor onze lokale ondernemers, verenigingen instellingen en daarmee voor onze inwoners;
- De begroting 2021 aan te passen cf. de toelichting in deze kadernota en de beslispunten over deze aanpassingen met bijbehorende dekkingsvoorstellen in het voorgestelde besluit;
- Het college opdracht te geven om de begroting 2022 op te stellen met inachtneming van de voorgestelde aanpassingen zoals toegelicht in deze kadernota en integrale dekkingsvoorstellen voor de begroting 2022 te presenteren voor de begrotingsbehandeling in november 2021.

11. Bijlagen

- Toelichting meicirculaire 2021 gemeentefonds (wordt nagezonden).

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

mr. G.S. Reehuis
algemeen directeur/gemeentesecretaris

D.M.M.T. Prevoo
burgemeester

De raad van de gemeente Valkenburg aan de Geul,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders de dato 15 juni 2021;

Gezien de schriftelijke beantwoording van de vragen van de raadsfracties de dato 2 juli 2021;

Gelet op het bepaalde in artikel 4 en artikel 6 van de Financiële Verordening 2021.

B e s l u i t :

- In 2021 maatregelen te nemen, zoals geformuleerd in het voorgestelde besluit, ter compensatie van de financiële gevolgen van COVID-19 voor onze lokale ondernemers, verenigingen instellingen en daarmee voor onze inwoners;
- De begroting 2021 aan te passen cf. de toelichting in deze kadernota en de beslispunten over deze aanpassingen met bijbehorende dekkingsvoorstellen in het voorgestelde besluit, inclusief de toevoegingen aan de onttrekkingen uit de reserves;
- Het college opdracht te geven om de begroting 2022 op te stellen met inachtneming van de voorgestelde aanpassingen zoals toegelicht in deze kadernota en integrale dekkingsvoorstellen voor de begroting 2022 te presenteren voor de begrotingsbehandeling in november 2021.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 12 juli 2021.

De raad voornoemd,

mr. J.W.L. Pluijmen,
griffier

D.M.M.T. Prevoo,
voorzitter